

Naturvård
Dick Östberg

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET KANAN, SÄFFLE KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsas med den svarta heldragna linjen på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Områdets exakta gränser har fastställts vid en inmätning av Lantmäteriet.

Reservatets namn ska vara naturreservatet Kanan.

Syfte med reservatet

Naturreservatet Kanan bildas i syftet att bevara biologisk mångfald i ett område med skogar med dess flora och fauna. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp.

Syftet uppnås genom att området huvudsakligen får utvecklas fritt genom intern dynamik. Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras och områdets naturliga hydrologi skyddas från fysisk påverkan. Vissa restaureringsåtgärder utförs i utveckling- och arronderingsmarker i ett inledande skede

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

Föreskrifterna gäller inte de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med reservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan, eller förvaltares skötsel enligt gällande skötselplan.

Föreskrifterna gäller inte heller den uppföljning av områdets skötsel och naturvärden eller av miljöns utveckling i stort, inklusive nödvändig provtagning och insamling av bestämningsmaterial, som utförs av eller på uppdrag av Länsstyrelsen eller Naturvårdsverket. Sådana undersökningar skall ske i samråd med reservatsförvaltningen.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 3)

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden:

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. avverka träd och buskar eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
2. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets ytformer som att schakta, tippa, gräva, dika, dämma, leda bort vatten eller anordna upplag
3. dra fram mark- eller luftledning
4. uppföra byggnad eller annan anläggning
5. använda eller sprida kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel
7. framföra fordon, exempelvis cykel, traktor, snöskoter och terränghjuling (sk fyrhjuling)

Föreskriften A1 gäller inte slyröjning (upp till 5 cm i brösthöjdsdiameter) eller kvistning vid befintliga jaktpass.

Föreskriften A7 gäller inte för älghugare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt (älg, hjort, björn, vildsvin) från området enligt terrängkörningsförordningen (1975:594 1§), i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske så att skador på mark och vegetation inte sker.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter förpliktas att tåla:

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets yttergränser enligt svensk standard 03 15 22 och Naturvårdsverkets anvisningar
2. anläggande och underhåll av parkeringsplats enligt karta, bilaga 3
3. anläggande, utmärkning och underhåll av led
4. uppsättande och underhåll av informationstavlor vid parkeringsplats, längs markerad led
5. undersökningar av skogliga strukturer, djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive provtagning och nödvändig insamling av bestämningsmaterial
6. biotopvårdande avverkning, röjning, gallring och ringbarkning

För en mer detaljerad redovisning av vad föreskrifterna under B innebär hänvisas till gällande skötselplan för området.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet, samt om ordningen i övrigt inom reservatet:

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd, stående och omkullfallna träd, och buskar
2. framföra fordon, exempelvis cykel, traktor, snöskoter och terränghjuling (sk fyrhjuling)

Utan Länsstyrelsen tillstånd är det förbjudet att:

3. samla in ryggradslösa djur, t ex insekter och musslor

4. samla in mossor, lavar och vedsvampar
5. i näringssyfte organiserat utnyttja området, samt för skolor och institutioner att regelmässigt utnyttja området för att utföra vetenskapliga eller andra undersökningar

Föreskriften C1 gäller inte slyröjning (upp till 5 cm i brösthöjdsdiameter) eller kvistning för underhåll vid befintliga jaktpass.

Föreskriften C2 gäller inte för älghugare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt (älg, hjort, björn, vildsvin) från området enligt terrängkörningsförordningen (1975:594 1§), i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske så att skador på mark och vegetation undviks.

Länsstyrelsen beslutar att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamling.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn	Naturreservatet Kanan
Län	Värmland
Kommun	Säffle
Lägesbeskrivning	2 km nordost om Långserud
Församling/Socken	Långserud
Topografisk karta	10C NV
Ekonomisk karta	10C 5e
Naturgeografisk region	21a Sydvästra Sveriges kuperade barr-och lövskogslandskap
Fastigheter	Långseruds-strand 1:1
Areal	14 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen Värmland

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

Området uppmärksammades när Skogsstyrelsen utförde kompletterande nyckelbiotopsinventeringar med inriktning på kalkbarrskogar. Inventeringen utfördes 2005 och samma år överlämnade Skogsstyrelsen ärendet till Länsstyrelsen. I maj 2007 godkändes överenskommelsen om intrångsersättning.

Remissinstansernas och sakägares synpunkter

Inga synpunkter på remissen gällande förslag till beslut har inkommit.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING OCH INTRESSEPRÖVNING

Beskrivning av omgivande landskap och reservatet

Naturreservatet Kanan är en viktig pusselbit i ett större sammanhang på landskapsnivå då området ligger i en vacker trakt som innehåller hög andel värdefull natur och landskapsestetiska värden. Området ligger i en värdetrakt för triviallöv som utpekats i rapporten ”strategi för formellt skydd av skog i Värmlands län”. Kanan ligger även i anslutning till ”Finnsjön – Aspen” vilket är ett ”storområde” som pekats ut som riksintresse för naturvård. Viktiga landskapselement i trakten är värdefulla lövskogar med bl.a. krävande fågelfauna exempelvis olika arter av hackspettar, förekomst av rik berggrund som skapar förutsättningar för örtrika granskogar samt värdefulla vattendrag. I närområdet återfinns bl.a. Gillbergasjön och Gillertjärns naturreservat.

Naturreservatet Kanan utgörs av fuktiga dalgångar och sluttningar med rörligt markvatten i ett grönstenspåverkat och kuperat terrängavsnitt. I dalgångarna är marken fuktig till blöt och här trycker markvattnet fram i form av källpartier med en mycket rik flora av kärlväxter och mossor som följd. Skogen domineras av högväxt gran med en undervegetation av hassel och skogstry. Den bördiga och basiska marken i kombination med den äldre granskogen ger lämpliga förutsättningar för en speciell flora av marksvampar som lever i symbios med gran. I området har man vid inventeringar bl.a. hittat den starkt hotade svampen blåtryffel.

I de södra delarna av området återfinns branter och sluttningar med ett stort inslag av död ved. Skogen i denna del består av en blandskog med ett rikligt inslag av asp och sälg. I de solbelysta branterna växer även ek. I denna miljö har man bl.a. hittat rödlistade arter som lunglav samt aspgelälav.

Motiv till skydd

Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är ett skyddsvärt område med förekomst av flera hotade arter vars fortlevnad i området endast kan säkras genom att det undantas från skogsbruk och andra åtgärder med negativ påverkan på skogens struktur, utbredning samt hydrologi. Näringsrik granskog, vilket är den dominerande naturtypen inom området, är en prioriterad skogstyp såtillvida att den är en nationellt underrepresenterad skogstyp inom skyddade områden samt en skogsmiljö för vilket Sverige har ett internationellt ansvar för enligt rapporten ”nationell strategi för formellt skydd av skog”.

Överensstämmelse med planer, internationella åtaganden, miljökvalitetsmål med mera

Bildandet av naturreservatet Kanan är en del i Länsstyrelsens arbete med miljökvalitetsmålet ”Levande skogar” samt är del i arbetet med miljökvalitetsmålet ”Ett rikt växt- och djurliv”. Naturreservatet bidrar även med att genomföra det av Naturvårdsverket fastställda

åtgärdsprogrammet för bevarandet av blåtryffel. Beslutet följer nationella och regionala riktlinjer och strategier för prioritering av naturreservatsskydd, vilka bygger på Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden. Området ligger inom en värdestrakt för triviallövsskog som pekats ut i länets ”strategi för formellt skydd av skog i Värmlands län”.

Beslutet bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Ingen kommunal detaljplan eller områdesbestämmelse enligt plan- och bygglagen finns som berör området. Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Sveriges geologiska undersökning (SGU).

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en vägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans eller proportion mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde, ett ställningstagande som brukar refereras till som proportionalitetsprincipen. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av reservatet och de inskränkningar som gjorts av markanvändningen är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte för allmänintresset, samtidigt som markägaren genom intrångsersättning kompenseras för sin ekonomiska förlust.

Upplysningar

Länsstyrelsen är enligt punkten A2 bilagan till förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken, ansvarig för att bedriva tillsyn över reservatet. I tillsynen ingår att övervaka att reservatsföreskrifterna följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter, om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Eftersom området syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6, 10 och 29 §§ skogsvårdslagen ska inte tillämpas inom naturreservatet (se 4 § skogsvårdslagen). Det ansvar som markägaren har enligt skogsvårdslagen är efter reservatsbildningen statens ansvar.

Hur man överklagar, se bilaga 4

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Eva Eriksson. Föredragande har varit byrådirektör Dick Östberg. I den slutliga handläggningen har även deltagit chefsjurist Lars-Ove Olsson, antikvarie Fredrik Berg, enhetschef Anders Walldorf, verksamhetschef Torben Ericson samt länsråd Björn Sandborgh.

Eva Eriksson

Dick Östberg

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar

Sändlista Beslut

Urban Bäckström, Strands Herrgård, 661 96 LÅNGSERUD

Roger Gran, Skogsstyrelsen Västra Värmlands distrikt, Sundsgatan 17, 661 40 SÄFFLE

Säffle kommun, Kommunstyrelsen, Kanaltorget 1, 661 80 SÄFFLE

Naturskyddsföreningen, Länsförbundet i Värmland, Verkstadsgatan 1, 652 19 KARLSTAD

Wermlands Ornitologiska Förening, c/o Björn Arvidsson, Lignellsgatan 3A, 654 63
KARLSTAD

Värmlands Botaniska Förening, c/o Per Larsson, Fallängsvägen 39 A, 671 51 ARVIKA

Värmlands läns jaktvårdsförbund, Box 65, 660 60 MOLKOM

LRF, Länsförbundet i Värmlands län, Köpmannagatan 2 4 tr, 652 26 KARLSTAD

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Havs- och vattenmyndigheten, Box 11 930, 404 39 GÖTEBORG

Naturvårdsverket 106 48 STOCKHOLM

Samhällsbyggnad

Miljöanalys

Miljöskydd/ Naturvårdsärenden

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188

Beslutskarta för naturreservatet Kanan (heldragen svart linje)

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188

Översiktskarta för naturreservatet Kanan (skrafferat område)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET KANAN

1. Syftet med naturreservatet

Naturreservatet Kanan bildas i syftet att bevara biologisk mångfald i ett område med skogar med dess flora och fauna. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp.

Syftet uppnås genom att området huvudsakligen får utvecklas fritt genom intern dynamik. Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras och områdets naturliga hydrologi skyddas från fysisk påverkan. Vissa restaureringsåtgärder utförs i utveckling och arronderingsmarker i ett inledande skede.

2. Beskrivning av bevarandevärden

2.1. Administrativa data

Objektnamn	Naturreservatet Kanan
NVR-id	2026549
Kommun	Säffle
Markslag och naturtyper (ha):	
Skogsmark	14,3 ha
Granskog	9,0 ha
Tallskog	1,1 ha
Barrblandskog	1,6 ha
Lövblandad barrskog	0,7 ha
Triviallövskog	0,1 ha
Hygge	1,8 ha
Total areal	14,3 ha
Funna/ prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Näringsrik granskog
Strukturer/Funktioner	Opåverkad hydrologi Lågor Torrakor

Arter	Blåtryffel (ÅGP) Grön sköldmossa (Habitatdirektivet annex 2)
-------	--

2.2. Historisk och nuvarande markanvändning

Landskapet som Kanans naturreservat ligger i har brukats av människan under lång tid. Området ligger i anslutning till Byälvens dalgång som länge varit en viktig farled. Den fornborg som ligger uppe på berget strax intill visar att detta var viktiga trakter ur ett strategiskt perspektiv.

Runt sjön Aspen, vars östra sida reservatet ligger vid, återfinns ett antal lämningar efter gårdar och torp. I närområdet finns lämningar efter två gårdar och den närmsta, Kanan, har fått namnge naturreservatet. Uppgifter om Kanan visar att torpet var bebott fram till 1930-talet. Det blivande naturreservatets bördighet samt att det finns relativt gott om äldre hassel, som visar på att det tidigare varit mer öppna förhållanden, tyder på att området nyttjats av människorna som bostad i gårdarna intill och då troligen som betesmark. I modern tid har mindre delar berörts av trakthyggesbruk.

2.3. Områdets bevarandevärden

2.3.1. Biologiska bevarandevärden

Större delen av granskogen som klassats som värdekärna, i enlighet med Naturvårdsverkets rapport "planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning", utgörs av äldre, örtrik granskog som påverkas av rörligt markvatten med inslag av spridda lövträd och enskilda tall. Hassel finns här och var i ofta dåligt utvecklade exemplar. Värdefulla lövträd som gammal asp, sälg och vidkronig björk förekommer. I fuktdråg finns en hel del klibbal. På några ställen blir ytligt markvatten mer stillastående och här bildas kärr med inslag av klibbal med välutvecklade socklar. Andelen död ved, främst grånågor, är ganska god i den brantare östslutningen medan övriga delar endast hyser spridd förekomst. I området har bl.a. den i habitatdirektivet annex 2 utpekade arten grön sköldmossa hittats. Blåtryffel, en svamp som är upptagen i rödlistan över hotade arter och som även omfattas av ett åtgärdsprogram, är en annan art som hittats inom det föreslagna naturreservatet.

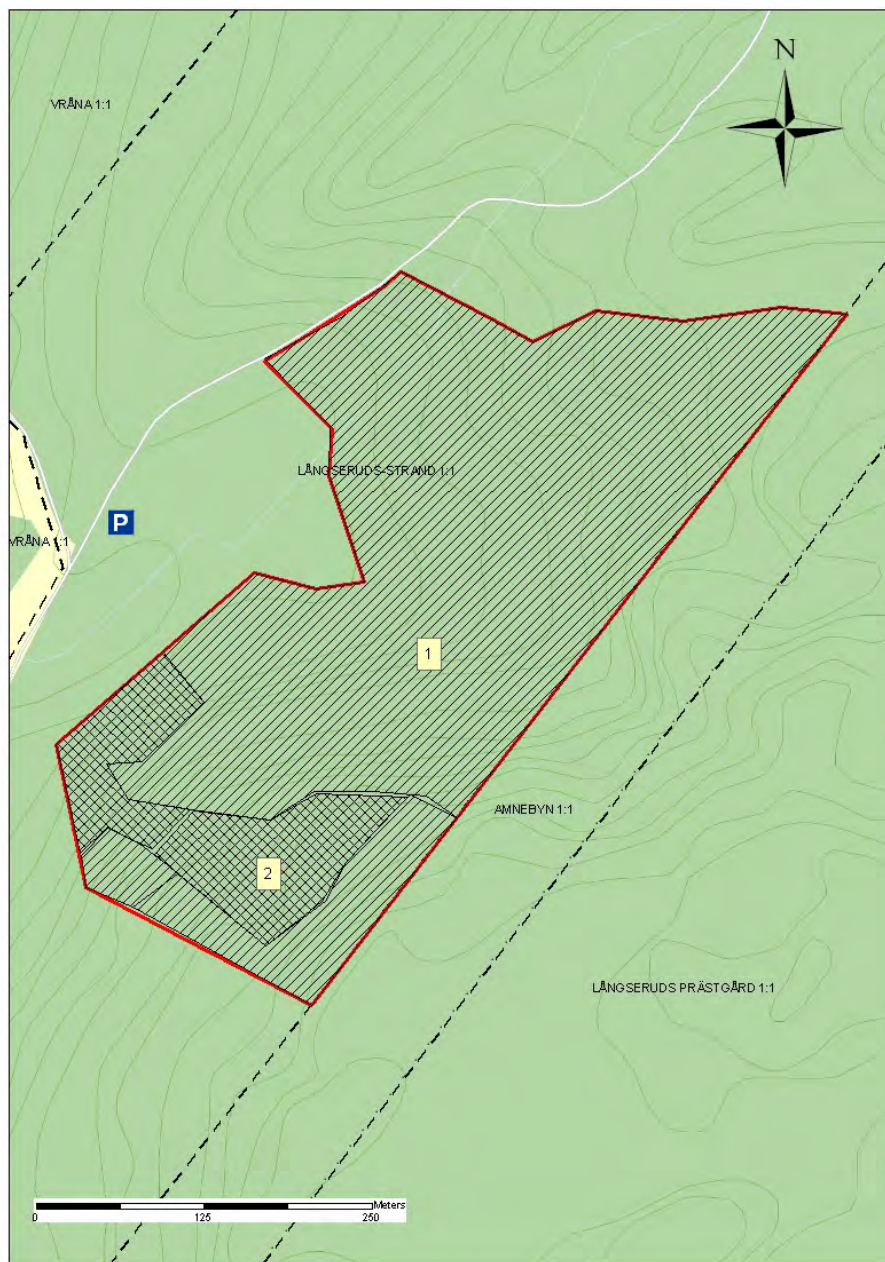
2.3.2. Geovetenskapliga bevarandevärden

Rörligt markvatten, ostörd hydrologi i kombination med mer lättvittrade och basiska bergarter ger området hög bonitet. Detta får i sin tur till effekt att området kan hålla en mer krävande flora.

3. Skötselområden

Inom naturreservatet återfinns två skötselområden.

Skötselområden för naturreservatet Kanan

1. Skötselområde 1
2. Skötselområde 2

3.1. Skötselområde 1: Näringsrik granskog samt lövblandad barrskog (Värdekärna, 12 hektar)

Skötselområde 1 består av ett större område som utgörs till stor del av fuktiga dalgångar och sluttningar med rörligt markvatten i ett grönstenspåverkat och kuperat terrängavsnitt. I dalgångarna är marken fuktig till blöt och här trycker markvattnet fram i form av källpartier med en rik flora av kärlväxter och mossor, här har även den rödlistade svampen blåtryffel påträffats. Skogen är dominerad av högväxt gran med en undervegetation bestående av hassel och skogstry.

I den södra delen blir förhållandena magrare och här återfinns branter och lodytor med ett stort inslag av död ved. Här finns även ett större inslag av triviallöv och äldre tall. Det finns även ett mindre parti med aspdominerad blandskog av lövbrännekaraktär.

3.1.1. Kvalitetsmål

Näringsrik granskog med strukturer som död ved, rörligt markvatten och källpåverkad mark. Äldre barrblandskog med inslag av triviallöv. Området ska utgöra en god livsmiljö för de missgynnade och hotade arter som förekommer i området och andra arter som är naturliga för naturtyperna.

3.1.2. Åtgärder

Inga Åtgärder

3.2. Skötselområde 2: Granungskog med stort inslag av triviallöv (Utvecklingsmark samt Arronderingsmark, 2,3 hektar)

Skötselområde två består av ett relativt nyavverkat område samt ett angränsande område med ungskog. Hela skötselområdet ligger i en sluttning vilket ger en gradientskillnad i bonitet, ju högre upp i sluttningen man kommer desto magrare blir förhållandena. I hela skötselområdet finns ett stort uppslag av björk, asp och säl, i övrigt dominerar yngre gran.

3.2.1. Kvalitetsmål

Restaureringsåtgärder innebär återskapande av lövrik skog på marker som ej är klassade som värdekärna

3.2.2. Åtgärder

Som en engångsåtgärd utförs en sanering av gran inom skötselområdet för att gynna lövträden. Därefter lämnas området för fri utveckling.

3.3. *Friluftsliv*

Kanan ligger relativt nära bebyggelse och är, tack vare naturtypen, ett område som är lätt att ströva runt i. Att besökare rör sig fritt inom området är något positivt men det bör även anläggas en vandringsled då det dels kan motverka oönskat slitage på känsliga naturmiljöer, och dels underlätta för mer ovana besökare.

3.3.1 Kvalitetsmål

En parkering ska finnas för besökare (se karta sid. 3). Vid parkeringen ska det finnas en skylt med karta och information om reservatets naturvärden.

3.3.2 Åtgärder

Parkeringsplats och informationsskylt anordnas på överenskommen plats. Det bör finnas led från utpekad parkeringsplats till reservatsgräns. En kortare vandringsled inom reservatet kan anläggas. Tillstånd till P-plats och led har lämnats av markägaren i överenskommelse om intrångsersättning.

4. Uppföljning

4.1. *Uppföljning av skötselåtgärder*

Förvaltaren ansvarar för dokumentation av vilka åtgärder som genomförts, vem som utfört dem samt när de genomförts.

I dokumentationen bör följande ingå:

- ✓ Skyltning och leder
- 4.1.2. Parkering, informationsskylt samt eventuell led
- ✓ Eventuella åtgärder i skogsbestånd
- 4.1.3. Rönning av gran i skötselområde 2

4.2. *Uppföljning av kvalitetsmål*

Reservatsförvaltaren ansvarar för att uppföljning av kvalitetsmål genomförs varje år för:

- ✓ Skyltning
- ✓ P-plats

Reservatsförvaltaren ansvarar för att uppföljning av kvalitetsmål genomförs var 12:e år för:
✓ Utbredning av arealer naturtypen näringsrik granskog

5. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Skötselområde
Markvård		
Röjning av gran	Inom 5 år	2
Anläggningar för friluftslivet		
Markering av gräns	Inom 2 år	
Informationstavla	Inom 2 år	
Anläggning av parkering	Inom 2 år	
Anläggning av led	Inom 2 år	
Underhåll av skyltar och led samt parkering	Vid behov	
Uppföljning/inventering		
Areal naturtyp	Var 12:e år	1
Utförda skötselåtgärder	Efter åtgärd	2

6. Genomförd dokumentation

Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering

Inventering av blåtryffel inom åtgärdsprogram för hotade arter

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos regeringen, Miljödepartementet .
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Skrivelsen måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet , annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelsen skall Ni - tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) - redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni bör också redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt. Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress samt telefonnummer där Ni kan nås dagtid.